

У Бањалуци отворен Факултет безбједносних наука

На Универзитету у Бањалуци 6. марта свечано је отворен је Факултет безбједносних наука. Нови факултет, односно 18. организациона јединица УНИБЛ промовисана је у присуству министра за просвјету Дане Малешевића, министра за унутрашње послове Душана Лукача и других угледних званица, а поздравну ријеч је одржао ректор проф. др Милан Матаруга. Откуда још један факултет у вријеме када се говори о потреби рационализације капацитета високог образовања, када на многим студијским групама има више наставника него студената, када бројни дипломци различитих профила годинама чекају на посао итд.?

Глобалним ширењем и интензивирањем, не само исламског, тероризма, фактор безбједности је избио међу главне изазове друштвеног и политичког живота, па је и изучавање националне и међународне безбједности постало значајније, сложеније и захтјевније. Отуда и потреба да се одговарајуће институције развију на академском нивоу, а други универзитетски центри у региону, попут Београда, Сарајева и др., на ту потребу су већ одавно одговорили. Ипак, и приликом

припрема за отварања ФБН у Бањалуци појавиле су се старе дилеме да ли је полицијским школама различитог нивоа ипак прије мјесто при МУП-у него на универзитету, односно да ли се више ради о струци него о науци. Одлучила је чињеница да су универзитетске студије безбједности добиле легитимитет у цијелом развијеном свијету да су у Републици Српској, као безбједносно изразито ризичном подручју, захтјева не само образовно-стручни него и научно-истраживачки рад на највишем нивоу.

Факултет безбједносних наука настао је трансформацијом Високе школе за унутрашње послове, која постоји већ двадесет година и њеним укључивањем у УНИБЛ. Један дио наставног кадра са одговарајућим квалификацијама и референцама чини језгро колектива новооснованог Факултета. Други дио ће чинити наставници других факултета унутар интегрисаног Универзитета. А ФБН за прво вријеме рачуна и на помоћ истоврсних факултета из региона, а прије свега колега из Београда. Отварањем Факултета безбједносних наука и дипломци Високе школе за унутрашње послове из

ове, али и претходних, генерација добиће прилику да наставе школовање до универзитетског нивоа. А заједно са млађим колегама који ће дипломирати на ФБН касније ће моћи да се усавршавају на мастер и докторским студијама.

Да Висока школа унутрашњих послова представља солидан основ за еволуцију у четворогодишње универзитетске студије, представљају конкретни резултати: 11 научно-истраживачких пројеката, 35 штампаних уџбеника, два практикума, два приручника, 35 свезака часописа „Безбједност, Полиција, Грађани“, 10 зборника радова шест потписаних споразума са факултетима и универзитетима, 2.709 уписаних и 1.175 свршених полазника. Шири концепт безбједности који ће бити развијен у оквиру ФБН, поред традиционалног концепта безбједности и биће везан искључиво за ресор МУП-а, обухвата енергетску, економску, корпоративну, али и социјеталну и сајбер безбједност.

За вршиоца дужности декана Факултета безбједности изабран је доцент др Предраг Беранић.

Први декан о новом факултету у Бањалуци

„Повјерење да станем на чело новоснованог факултета доживио сам као велико признање и велику обавезу. Факултет безбједносних наука је настао трансформацијом Високе школе унутрашњих послова која има традицију дугу двадесет година. Школа је постала препознатљива и досегла је квалитет који треба унаприједити, што није лак задатак. Од факултета се очекује да студентима обезбједи квалитетно образовање и знања потребна да би се савладали велики изазови. Уједно, ради се

о великом признању које ћу настојати да оправдам, како ректору Бањалучког универзитета, проф. др Милану Матаруги, који ме именовоао,

тако и свима који су ми пружили подршку“ – рекао је у разговору за Билтен Представништва РС доцент др Предраг

Беранић, в.д. декана ФБН и угледни стручњак за безбједност, који је широј јавности познат по веома читаним и често цитираним медијским комента-

рима и анализама исламског тероризма у БиХ и региону.

Именовани сте за в.д. декана у конкуренцији старијих колега у вишим звањима на основу значајних референци у ужој области науке о безбједности. Шта је то што вас је посебно препоручило?

–Мислим да је то практично и теоретско искуство у области безбједности, односно њихов спој. Двадесет година рада у службама безбједности и два доктората, као и једна препознатљивост у јавности настала мојим континуираним јавним дјеловањем, мислим да су највише допринијели да ми ректор Матаруга укаже повјерење.

Студије безбједности су хит у савременом систему образовања и истраживања у свијету. Код нас, међутим, још увијек има извјесних от-

пора jer многи у академској заједници сматрају да безбједност припада интерном едуковању унутар МУП-а, а не универзитету. Да ли је и оснивање нашег факултета наилазило на сличне препреке?

-Препреке су биле бројне и на њих смо наилазили како у Министарству унутрашњих послова, конкретно у самој Високој школи унутрашњих послова, како код људи који нису успјели препознати повећане вредности које ће трансформација високе школе у факултет, или себе нису видјели у новој позицији ове значајне високошколске установе, тако и код појединаца у академској заједници. Међутим, енергија коју су уложила два министра, министар унутрашњих послова, Драган Лукач, и министар просвјете и образовања, Даниел Малешевић, као и ректор Универзитета у Бањалуци, Милан Матаруга, надјачала је отпоре и савладала све препреке.

Два универзитета у РС налазе се пред императивом рационализације због ограничених буџетских средстава и хипертрофије студијских група које имају све мањи број студената. Да ли је отварање ФБ-а у таквим околностима последица безбједности изазова од тероризма са којим се РС суочава из најближег окружења?

-Опасност од тероризма је, свакако, велика безбједносна пријетња за Републику Српску, и отварање ФБН је један од одговора који је Српска пружила тој пошаст модерног доба. Међутим, постоји и низ других безбједносних изазова, ризика и пријетњи, који су изгудили отварање овог факултета. Безбједност је одавно „скинула“ униформу и не можемо је посматрати искључиво кроз полицију, војску и службу државне безбједности. Енергетска, еколошка, економска, политичка и социјетална безбједност су повећане дисциплине, нови сектори у области безбједности и потребно их је добро проучити.

Већина нових факултета стартује у подстанарском статусу, а ФБ је наслиједно зграду МУП-а и као „мираз“ је унио на Универзитет у Бањалуци. Да ли тај објекат у потпуности функционално задовољава потребе извођења наставе и вјежби?

-ФБН је у „мираз“ добио изузетно добре односе са Министарством унутрашњих послова Српске. Што се зграде тиче, она је у власништву МУП-а, а ми смо „подстанари“ који станују бесплатно и користе сву потребну логику МУП-а, сходно споразуму који су потписали министри Лукач и Малешевић. Објекат јесте функционалан и задовољава све услове који су неопходни за рад ове институције.

Да ли ће ФБ и даље остати везан за МУП или у потпуности прелази у надлежност Министарства просвјете у финансијском, стручном и сваком другом погледу?

-Факултет има потпуно нову позицију у односу на Високу школу унутрашњих послова. Организацијски и функционално он је дио Универзитета у Бањалуци. Са Министарством унутрашњих послова има изузетно добру сарадњу и повезаност је са њим стручном смислу.

У којој мјери Факултет већ у старту располаже потребним стручним кадром, а у којој ћете се, као и већина нових факултета, у почетку оријентисати на помоћ гостујућих професора са универзитета у окружењу који треба да „изведу на пут“ младе сараднике?

-Постоји један нуклеус професора који су ФБН основали и даље га развијају. Иницирали смо расписивање конкурса за више сарадника и наставника, а до њиховог ступања у радни однос ослањаћемо се на помоћ професора са Криминалистичко-полицијске академије и Факултета безбедности из Београда.

На интегрисаном универзитету, какав је Бањалучки, који је просторно концентрисан у два кампуса, вјероватно рачунате и на сараднике са правног, полити-

колошког и других факултета као на чланове сталног наставничког састава. Мислите ли да је то добро рјешење?

-То јесте рјешење све док не обезбједимо кадар из тих области који ће бити у радном односу на ФБН.

Питање перспективе запошљавања се данас готово неизбјежно поставља пред сваку високошколску установу. Какве су шансе, барем првих генерација „дипломираних безбједњака“, када за

четири или пет година изађу на тржиште рада?

-Опредјелили смо се за рестриктивну уписну политику како не бисмо за пар година произвели кадар који у догледно вријеме неће моћи да пронађу запослење. Уписну квоту студената (40 редовних и 10 ванредних, усагласили смо са министром Драганом Лукачем, јер је МУП Српске установа у којој ће наши дипломци наћи запослење.

Универзитетски радници су по дефиницији наста-

вници, али и научници, а овај други дио њиховог ангажмана вреднује се, поред осталог, и учешћем у пројектима. Имате ли већ у плану неке научно-истраживачке пројекте који би се изводили на нивоу Факултета и пружили прилику и младим сарадницима да стекну неопходне референце, па и додатну зараду?

-Већ учествујемо у пројекту Еразмус плус, који је од регионалног значаја, а осмишљавамо и властите пројекте.